

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 015964 16 Увп
Бања Лука, 11.10.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, предсједника вијећа, те Душка Бојовића и Страхине Турковића, чланова вијећа, уз судјеловање записничара Здравке Чучак, у управном спору по тужби В.М. из Б.Л., (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број 21.03/952.1-1005/14 од 29.12.2014. године Управе ..., (у даљем тексту: тужена), у предмету исправке грешке у рјешењу Комисије за ..., одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 015964 15 У од 19.2.2016. године, у нејавној сједници одржаној дана 11.10.2018. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке, одбијена као неоснована тужба против уводно означеног акта туженог, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Подручен јединице тужене у Л., (у даљем тексту: ПЈ Л.) број 21.26/952-6/13 од 20.10.2014. године, којим је одбијен као неоснован захтјев тужиоца за исправку грешке по рјешењу Комисије за СО Л. (у даљем тексту: Комисија) ДН број 08/108-951-831/92 од 17.11.1992. године. Ставом 2. изреке пресуде је одбијен захтјев туженог да му тужилац надокнади трошкове поступка у износу од 600,00 КМ.

Одбијање тужбе је образложено тиме да је у проведеном управном поступку основано закључено да је првостепени орган правилно утврдио да приликом излагања података о непокретностима и утврђивању права на непокретностима, у рјешењу Комисије од 17.11.1992. године није начињена грешка. То из разлога што је В.Т., по новом катастарском премјеру из 1975. године био уписан као посједник у п.л. број ... к.о. Г., иза којег је проведена оставинска расправа и његов син С.Т. проглашен насљедником, те уписан у катастарском оперативу, а да је такође утврђено да је М.Т. рођена М. (која је преминула 1976. године) отуђила своје непокретности Уговором о замјени овјереним пред Среским судом у Бањалуци број ОВ 3596/1962 од 07.6.1962. године, сходно чему се у конкретном случају не ради о грешци приликом излагања података и утврђивања права на непокретностима, имајући у виду да је одредбом члана 79. став 1. Правилника о излагању на јавни увид премјера и катастарског класирања земљишта и одређивања уписа права на некретностима („Службени лист СР БиХ“ број 25/88, у даљем тексту: Правилник), који је важио у вријеме доношења рјешења Комисије из 1992. године, прописано да се против рјешења Комисије може изјавити жалба туженој управи у року од 15 дана од дана пријема рјешења, а одредбом става 4. тог члана прописано да се у погледу утврђивања права на некретностима може у року од 30 дана по пријему рјешења

покренути спор код надлежног суда, па такође чланом 82. став 1. Закона о премјеру и катастру некретнина („Службени лист СР БиХ“ број 22/84, у даљем тексту: Закон), који је исто важио у вријеме доношења рјешења Комисије из 1992. године, прописано да трећа лица која сматрају да су извршеним уписом права на некретнинама у катастру некретнина повријеђена њихова права, могу тужбом код надлежног суда оспоравати извршени упис у року од три године од дана ступања на снагу катастра некретнина. Стога је ПЈ Л. правилно поступила одбивши тужиоцев захтјев за исправку грешке у наведеном рјешењу Комисије, јер је сходно поменутиим члановима Закона и Правилника тужилац имао могућност да против рјешења Комисије изјави жалбу, као и да тражи судску заштиту, са чим у вези је тужена у оспореном акту правилно упутила тужиоца да као евентуални ванкњижни власник, заштиту својих права може затражити пред судом у парничном поступку.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост због повреде закона и повреде одредаба поступка која је била од утицаја на рјешење ствари. Сматра да је пресуда неправилна, истичући да је у истој правној ствари тужена донијела рјешење број 21.03/952.1-262/14 од 14.5.2014. године којим је (како је навео) „претходно рјешење ПЈ Л. одбијено и наложена исправка грешке излагања проведена 17.11.1992. године“, те да се у току излагања података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима пред Комисијом у 1992. години водио код Основног суда у Бањалуци спор под бројем 71 0 П 48762 07 П везан за побијање уговора о замјени некретнина, који спор је добио епилог 14.6.2012. године „рјешењем које је постало правоснажно“ а тиме правоснажно и рјешење Општинског суда у Бањалуци број О-1178/79 од 14.2.1980. године о оставини иза Т. рођ. М.М., према којем су сви насљедници прихватили насљедни дио, међу којима и В.Т., сходно чему се није могла водити нити једна активност код тужене око дефинисања власништва на непокретностима, док Основни суд у Бањалуци не донесе правоснажну одлуку по питању власништва на тим непокретностима, због чега су рјешења тужене у конкретном случају правно ништава. Наглашава да се за рјешење Комисије из 1992. године, није морало ни знати у року од три године, па ни 23.11.1999. године то јест. даном уписа непокретности у к.о. Г., будући да се водио поменути поступак код Основног суда у Бањалуци, а земљишно-књижни извадак број 8805/77 је добијен од Земљишно - књижног одјељења Општинског суда у Бањалуци 10.10.1977. године, а у зк. улошку број ... од 7.4.1980. године је М.Т. рођ. М. наведена као власник, а због чега спомињање новог катастарског премјера из 1975. године нема правног упоришта, а уговор о замјени некретнина између ње и В.Т. није отуђење њених некретнина у корист именованог, што је констатовано у побијаној пресуди, већ је извршена замјена некретнина, који уговор није презентован нити проведених 18 година, а на крају је „проглашен правоснажним“. Додаје да приликом доношења побијане пресуде није одржана јавна расправа, чиме су учињене повреде правила поступка, а против насљедника В.Т., тј конкретно С.Т., се води спор код Основног суда у Бањалуци ради накнаде штете, јер именовани као корисник издаје у закуп спорне парцеле 36 година, а у међувремену је и продато 6 парцела површине око 10 дулума, иако су све спорне парцеле према изјави директора ПЈ Л. биле пломбиране, тј. забрањена било каква њихова „трансакција“. Предлаже да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи, тако што ће се „верификовати правоснажност рјешења Основног суда у Бањалуци о оставини М.Т. рођене М., те све акте тужене и ПЈ Л. у току оставинског поступка везане за оставину именоване, прогласити ништавим“.

Тужена је у одговору на захтјев остала код свих разлога образложења оспореног акта.

Заинтересована лица у овом управном спору, Г.Т., Д.Т., О.Б. и Н.Т., сви из Б.Л., нису доставили одговор на захтјев, иако им је уредно достављен са поуком о праву давања одговора.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, те одговор тужене на захтјев, као и остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11- у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из садржаја списка предмета произилази да је тужилац дана 19.7.2013. године поднио захтјев за исправку грешке излагања учињене рјешењем о излагању Комисије, ДН број 08/108-951-831/92 од 17.11.1992. године, а који захтјев је ПЈ Л. одбацила због ненадлежности, закључком број 21.26/952-6/13 од 20.2.2014. године, који је поништен рјешењем тужене број 21.03/952.1-262/14 од 14.5.2014. године и предмет враћен првостепеном органу са упутом да је дужан испитати да ли су начињене евентуалне грешке приликом излагања 1992. године, па ако јесу, да се исправе и утврди да ли се води парница код Основног суда у Бањалуци, имајући у виду рјешење тог суда број 71 0 О 177047 13 О од 6.11.2013. године о прекиду поступка за расправљање заоставштине иза покојне М.Т. рођене М. (који поступак је прекинут до окончању управног поступка пред туженом управом и парничног поступка пред тим судом). У поновном управном поступку, ПЈ Л. је рјешењем од 20.10.2014. године (које чини правно јединство са оспореним актом) одбила тужиочев захтјев за исправку грешке излагања по рјешењу Комисије од 17.11.1992. године, а са образложењем да је увидом у документацију утврђено да су некретнине у пописном листу број ... к.о. Г., означене као к.ч. број ..., к.ч. број ..., к.ч. број ..., к.ч. број ..., к.ч. број ..., к.ч. број ..., к.ч. број ... и к.ч. број ..., и прије него што су рјешењем Комисије уписане са правом својине у корист С.Т., биле уписане у п.л. број ... к.о. Г. на име његовог оца В. (М.) Т. из Г. са 1/1 дијела, којим некретнинама по старом премјеру одговарају некретнине уписане у зк. уложак број ... к.о. Г. на име М.Т. рођ. М. са 1/3 дијела и В. (М.) Т. са 2/3 дијела и у зк. улошку број ... к.о. Г. на име М.Т. рођ. М. са 1/1 дијела, које све некретнине су уписане у катастар некретнина који је ступио на снагу дана 23.11.1999. године, у лист непокретности број ... к.о. Г. и зк. уложак број... к.о. Г., при чему је увидом у тај зк. уложак утврђено да је као власник на некретнинама уписан С. (В.) Т. са 1/1 дијела. Стога је констатовано да приликом излагања података о некретнинама и утврђивању права на некретнинама, по рјешењу Комисије од 17.11.1992. године, није начињена грешка, јер је В. (М.) Т. по новом катастарском премјеру од 1973. године био уписан као посједник у пл. број ... к.о. Г., иза којег је проведена оставина те је његов син, С.Т., проглашен за насљедника, односно утврђен као вјероватни власник, што значи да је Комисија утврђивала права на непокретностима на основу података из катастарског операта и посљедњег стања посједа, јер су ти подаци одговарали стварном стању, а упис права у земљишну књигу није одговарао стању у нарави, јер је М.Т. рођена М. преминула 1976. године, а отуђила је своје непокретности уговором о замјени овјереним пред Среским судом у Бањалуци Ов. број 3596/1962 од 7.6.1962. године. Против тог рјешења ПЈ Л., тужилац је изјавио жалбу, која је оспореним актом одбијена као неоснована, а оспорени акт оснажен побијаном пресудом, са разлозима већ изнесеним у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна и законита.

Наиме, чланом 82. став 1. Закона, на који су се управни органи и нижестепени суд у побијаној пресуди позвали, који закон је важио у вријеме доношења рјешења Комисије од 17.11.1992. године, у погледу којег рјешења је тужилац затражио исправку грешке, је прописано да трећа лица која сматрају да су извршеним уписом права на некретнинама у катастру некретнина повријеђена њихова права, могу тужбом код надлежног суда оспоравати извршени упис у року од три године од дана ступања на снагу катастра некретнина. Чланом 79. став 1. Правилника, који је исто важио у вријеме доношења поменутог рјешења Комисије, је прописано да се против рјешења Комисије може изјавити жалба туженој управи у року од 15 дана од дана пријема рјешења, а одредбом става 4. тог члана прописано да се у погледу утврђивања права на некретнинама може у року од 30 дана по пријему рјешења покренути спор код надлежног суда.

Како је у конкретном случају тужилац поднио захтјев за исправку грешке у рјешењу Комисије од 17.11.1992. године, па како је утврђено да су предметне непокретности и прије него што су рјешењем Комисије уписане са правом својине у корист С.Т., биле уписане у п.л. број ... к.о. Г. на име његовог оца В. (М.) Т. из Г. са 1/1 дијела, којим некретнинама по старом премјеру одговарају некретнине које су биле уписане у зк. уложак број ... к.о. Г. на име М.Т. рођ. М. са 1/3 дијела и В. (М.) Т. са 2/3 дијела и у зк. улошку број ... к.о. Г. на име М.Т. рођ. М. са 1/1 дијела, тако да су све некретнине уписане у катастар некретнина који је ступио на снагу дана 23.11.1999. године, у лист непокретности број ... к.о. Г. и зк. улошку број ... к.о. Г., те да је увидом у тај зк. уложак утврђено да је као власник у том зк. улошку уписан С. (В.) Т. са 1/1 дијела, неспорно је да је правилно рјешењем ПЈ Л. закључено да приликом излагања података о некретнинама и утврђивању права на некретнинама, по рјешењу Комисије од 17.11.1992. године, није начињена грешка, јер је Комисија утврђивала права на непокретнинама на основу података из катастарског операта и посљедњег стања посједа, који подаци су одговарали стварном стању, а упис права у земљишну књигу није одговарало стању у нарави, јер је М.Т. рођена М., која је преминула 1976. године, отуђила своје непокретности уговором о замјени овјереним пред Среским судом у Бањалуци Ов. број 3596/1962 од 07.6.1962. године, како је то све утврђено у проведеном поступку. Сходно томе је тужиочев захтјев за исправку грешке по рјешењу Комисије из 1992. године, правилно одбијен, што је правилно потврђено оспореним актом, при чему је правилно образложено да је тужилац имао могућност да против рјешења Комисије изјави жалбу, а и да тражи судску заштиту, са чим у вези му је дата правилна упута да као евентуални ванкњижни власник може заштиту својих права тражити пред судом у парничном поступку, што све идентично прописује и сада важећи Закон о премјеру и катастру Републике Српске („Службени гласник РС број 6/12 и 110/16). Стога је побијаном пресудом правилно одбијена тужба, о чему су у пресуди дати ваљани разлози које у свему прихвата и овај суд.

На правилност побијане пресуде потпуно су без утицаја наводи предметног захтјева, како у погледу поништавања првостепеног закључка којим се ПЈ Л. огласила ненадлежном за одлучивање по тужиочевом захтјеву за исправку грешке, тако и у погледу тога да се у току излагања пред Комисијом водио код Основног суда у Бањалуци спор под бројем 71 0 П 48762 07 П за побијање уговора о замјени некретнина, који спор је окончан рјешењем тог суда од 14.6.2012. године о повлачењу тужбе, поднесене од стране тужиоца против тужених С.Т. и других, ради утврђења. Исто тако су без утицаја наводи захтјева у погледу рјешења Општинског суда у Бањалуци број О-1178/79 од

14.2.1980. године о оставини иза М.Т. рођ. М., као и уговора о замјени некретнина, сачим у вези тужилац неправилно сматра да се није могла водити ни једна активност код органа тужене поводом поступка излагања некретнина који је провела Комисија и да су сва донесена рјешења органа тужене ништава док Основни суд у Бањалуци не донесе правоснажну одлуку по питању власништва на тим непокретностима, будући да тужилац неспорно има могућност да у парничном поступку пред надлежним основним судом утврђује право власништва на предметним непокретностима.

Такође, не стоје ни приговори тужиоца да је нижестепени суд у побијаној пресуди учинио повреду правила поступка тиме што није одржао усмену расправу, а из разлога што се у управним споровима у смислу одредбе члана 25. став 2. ЗУС-а усмена расправа само изузетно одржава, због сложености спорне ствари или ако суд нађе да је то потребно ради бољег разјашњења ствари, за шта у конкретном случају није било потребе код чињенице да суд у управном спору, у смислу члана 29. став 1. ЗУС-а, законитост оспореног акта испитује на подлози чињеница утврђених у управном поступку, те да се и није радило о сложеној ствари због које би било потребно одржавати усмену расправу.

С обзиром на све изнесено, по оцјени овог суда у побијаној пресуди није остварен ниједан разлог њене незаконитости предвиђен одредбом члана 35. став 2. ЗУС-а, па се захтјев тужиоца, на основу члана 40. став 1. истог закона, одбија.

Записничар
Здравка Чучак

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић